**Parlament Europejski**
2024-2029

**TEKSTY PRZYJĘTE**

# P10_TA(2025)0341

## Trudna sytuacja polityczna w Gwinei Bissau po zamachu stanu 26 listopada

### Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie trudnej sytuacji politycznej w Gwinei Bissau po zamachu stanu 26 listopada (2025/3027(RSP))

*Parlament Europejski*,

– uwzględniając art. 150 ust. 5 i art. 136 ust. 4 Regulaminu

A. mając na uwadze, że 23 listopada 2025 r. w Gwinei Bissau odbyły się wybory powszechne; mając na uwadze, że do udziału w wyborach nie dopuszczono głównej partii opozycyjnej – PAIGC;

B. mając na uwadze, że 26 listopada 2025 r. grupa wojskowych pod przywództwem generała Horty N'Tama siłą przejęła władzę, bezprawnie zawieszając proces wyborczy w przeddzień oficjalnego ogłoszenia wyników wyborów; mając na uwadze, że powiązania między przywódcą zamachu stanu a urzędującym prezydentem Embaló dały podstawę zarzutom, iż zamach stanu zorganizowano, aby zapobiec porażce wyborczej;

C. mając na uwadze, że protestujący wezwali władze do opublikowania wyników wyborów; mając na uwadze, że junta wojskowa poważnie ograniczyła swobody obywatelskie, że według doniesień wobec demonstrantów i dziennikarzy dopuszczono się naruszeń praw człowieka oraz że arbitralnie zatrzymano co najmniej 18 osób, w tym urzędników, sędziów i przywódców opozycji;

D. mając na uwadze, że w dniu zamachu stanu aresztowano przywódców opozycji, którzy od tego czasu przebywają w więzieniu bez prawa kontaktu ani dostępu do obrony prawnej;

E. mając na uwadze, że kandydat na prezydenta Fernando Dias da Costa schronił się w ambasadzie Nigerii; mając na uwadze, że prezydentowi Embaló pozwolono opuścić kraj;

F. mając na uwadze, że do czasu przywrócenia porządku

konstytucyjnego zawieszono członkostwo Gwinei Bissau w Unii Afrykańskiej, Wspólnocie Państw Portugalskojęzycznych i Wspólnocie Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej;

1. jednoznacznie potępia przejęcie władzy przez wojsko 26 listopada 2025 r. i przerwanie procesu wyborczego; nie uznaje niekonstytucyjnej zmiany władz i apeluje o natychmiastowe przywrócenie porządku konstytucyjnego i wznowienie procesu wyborczego w Gwinei Bissau;

2. zdecydowanie potępia nieproporcjonalne użycie siły wobec ludności, którego dopuściły się siły bezpieczeństwa; wzywa wszystkie strony do powstrzymywania się od przemocy; apeluje, by przeprowadzono niezależne dochodzenie w sprawie naruszeń praw człowieka oraz by pociągnięto do odpowiedzialności osoby odpowiedzialne za zamach stanu i za naruszenia praw człowieka;

3. domaga się, by przywódcy opozycji Domingos Simões Pereira, Octávio Lopes, Marciano Indi, Roberto Mbesba i inne arbitralnie zatrzymane osoby zostali natychmiast i bezwarunkowo zwolnieni z więzienia;

4. potępia brutalne represje stosowane przez juntę wobec działaczy, dziennikarzy, obrońców praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego; apeluje, by zniesiono wszelkie ograniczenia działalności niezależnych mediów oraz położono kres wszelkim formom prześladowania społeczeństwa obywatelskiego;

5. wzywa komisję wyborczą Gwinei Bissau, by opublikowała zweryfikowane wyniki wyborów bez ingerencji wojskowej lub politycznej;

6. apeluje o pluralistyczny dialog polityczny między wszystkimi najważniejszymi zainteresowanymi stronami, przy wsparciu podmiotów regionalnych, w celu wdrożenia reform strukturalnych na rzecz wzmocnienia demokracji i praworządności;

7. wzywa UE do natychmiastowego przeglądu swoich umów i finansowania, do dopilnowania, aby fundusze współpracy nie wzmacniały junty i innych struktur autorytarnych, oraz do priorytetowego traktowania wsparcia dla demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego;

8. wzywa Radę, by rozważyła nałożenie sankcji na osoby odpowiedzialne za zamach stanu i powszechne łamanie praw człowieka;

9. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, władzom Gwinei Bissau, afrykańskim organizacjom regionalnym, Wspólnocie Państw Portugalskojęzycznych oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych.